

230/Sans

UG/2nd Sem/SANS-H-CC-T-3/23

U.G. 2nd Semester Examination - 2023

**SANSKRIT**

**[HONOURS]**

**Course Code : SANS-H-CC-T-3**

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.*

*Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. सरल-सुरगिरा देवनागरीलिप्या च यथेच्छं दशप्रश्नाः समाधेयाः :  
2×10=20
  - i) कादम्बरीतिग्रन्थस्य रचयिता कोऽस्ति? कादम्बरी इति शब्दस्य कोऽर्थः?
  - ii) यौवनप्रभवं तमः कीदृशं भवति? लक्ष्मोदः कीदृशः भवति?
  - iii) यथार्थस्य उपदेशस्य कालः कोऽस्ति? गुरुपदेशः किं करोति?
  - iv) राजप्रकृतिः कीदृशी भवति? राजलक्ष्मीः कीदृशी भवति?
  - v) लब्ध्वापि दुःखेन का परिपाल्यते? का कम् ईष्यावशात् नालिङ्गति?
  - vi) 'दशकुमारचरितम्' कतिभागेषु विभक्तम् अस्ति? तेषां भागानां नामानि लिखन्ताम्।

[Turn Over]

- vii) विश्रुतचरिते अष्टवर्षदेशीयो बालकः कोऽस्ति? सः कस्मै किमवदत्?
- viii) विश्रुतचरिते पुण्यश्लोकः कोऽस्ति? सः कस्य देशस्य राजा आसीत्?
- ix) 'अनमिसशोधितेव हेमजातिर्नातिभाति'—कस्य उक्तिरियं भवति? अस्याः तात्पर्यं किम्?
- x) कति राजविद्याः दृश्यन्ते? के च ते?
- xi) अनन्तवर्मणः बाल्यबन्धुः कः आसीत्? तस्य गुणचतुष्टयं लेखनीयम्?
- xii) 'शिवराजविजयम्' इति काव्यस्य रचयिता कोऽस्ति? अस्य ग्रन्थभेदः लिख्यताम्। तेषां नामानि प्रदीयन्ताम्?
- xiii) 'पुरुषपरीक्षा' इति ग्रन्थस्य रचयिता कोऽस्ति? ग्रन्थेऽस्मिन् कति कथाः विद्यन्ते?
- xiv) 'कथासरित्सागरः' केन विरचितम्? 'बृहत्कथामञ्जरी' इति ग्रन्थस्य रचयिता कोऽस्ति?
- xv) पञ्चतन्त्रम् अवलम्ब्य विरचितानां कोषाञ्चन ग्रन्थानां नामानि लिख्यन्ताम्।

2. Write short notes on any **four** of the following in Sanskrit or Bengali or English: 5×4=20

- i) Nature of लक्ष्मी-लक्ष्मीस्वभावः

**OR**

Identity of शुक्रनासः—शुक्रनासपरिचयः।

ii) Character of विहारभद्रः—विहारभद्रस्य चारित्रिकं वैशिष्ट्यम्।  
**OR**

Advices of वसुरक्षितः—वसुरक्षितस्योपदेशः।

- iii) टीका : दशकुमारचरितम् **OR** हर्षचरितम्
- iv) टीका : हितोपदेशः **OR** शुकसप्ततिकथा
- v) मृगयायाः प्रशस्तिः लिख्यताम्।
- vi) 'दण्डिनः पदलालित्यम्'—विचार्यताम्।

3. Answer any **two** of the following. **One** must be written in Sanskrit language with Devanagari script: 10×2=20

- i) पञ्चतन्त्रमिति कथाग्रन्थमाश्रित्य कश्चन प्रबन्धः लेख्यः।
- ii) 'वाणी बाणो बभूव'—विचार्यताम्।
- iii) विश्रुतस्य चारित्रिकवैशिष्ट्यं प्रतिपाद्यताम्।
- iv) Explain **one** of the following in Sanskrit language with Devanagari script:  
a) अपरिणामोपशमो दारुणो लक्ष्मीमदः।  
b) आगमदीपदृष्टेन खल्वध्वना सुखेन वर्तते लोकयात्रा।